

Rapport Åpenhetsloven Drytech AS

For perioden 01.01.2022-31.12.2022

Intro

Drytech AS er et familieeid selskap i Tromsø som produserer frysetørket turmat til tur- og forsvarsmarkedet, og feltrasjoner til det norske forsvaret. Hovedmarkedet er Norge og Norden, men vi eksporterer også til Europa.

I denne rapporten er det lagt fokus på aktsomhetsvurdering av leverandørkjeden. Drytech har satt sammen en bærekraftsgruppe bestående av bærekraftsambassadør, administrerende direktør, HMS leder, Innkjøpsleder, produktutviklingsleder og fabrikk sjef. Arbeid med aktsomhetsvurdering og sammenstilling av rapport har gruppen delegert til innkjøpsleder og produktutviklingsleder grunnet deres kompetanse og nært arbeid opp mot leverandørkjeden. Rapporten godkjennes så av styret.

Arbeid med interne forhold rundt anstendige arbeidsforhold ledes av HMS leder som også er en del av ledergruppen. Dette er et arbeid som har hatt høyt fokus over tid og det er utarbeidet et fungerende og levende HMS system. Dette støttes av et fungerende avvikssystem og involvering av ansatte gjennom tillitsvalgte og verneombud. Derfor var det vurdert som mest hensiktsmessig å fokusere eksternt i vurderingen for 2022.

I 2022 har fokuset vært på å forankre arbeidet, å bygge opp en arbeidsmetodikk rundt leverandørvurdering og å gjøre innledende aktsomhetsvurdering. Det ble besluttet å gjøre første runde med vurderinger basert på produksjonsland til varen eller leverandørland for tjenester. Dette er ment til å være en start i et arbeid som skal gå dypere inn i materien for hvert år. Det skal utføres en årlig vurdering, og fortløpende vurdering av nye leverandører.

For å starte dette arbeidet er det samlet en liste over aktive leverandører i 2022. Denne listen er så begrenset til leverandører som leverer for mer enn 500 000 i året. Dette er leverandører vi anser som vesentlige og avgrensingen er gjort for å sikre hensiktsmessig bruk av ressurser. Listen omfatter leverandører som står for 81% av bedriftens samlede kjøp av varer og tjenester, ekskludert omsetning innad i konsernet. Ut ifra denne listen har vi hentet hvilke produkter eller tjenester disse aktørene leverer samt hvilket opprinnelsesland disse har.

Vurderingsgrunnlag

Vi har valgt å vurdere ut fra 4 kriterium: Menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold, miljø og antikorrupsjon. For hver kategori har vi valgt en uavhengig organisasjon som gir en tall score innenfor det området. Dette for å ha en transparent, uavhengig kilde og for å gjøre det mulig å sette gode grenseverdier.

Innenfor hver kategori har vi hentet score for hver leverandør fra disse aktørene. Der en leverandør leverer flere varer fra ulike land har vi latt den dårligste scoren gjelde. Vi har så gått videre med de leverandørene som scorer under grenseverdi og bedt om ekstra informasjon. Dette har vært generell

informasjon om deres arbeid innenfor dette området, og spesifikk informasjon på de produktene som scorer under grenseverdi.

Menneskerettigheter

Vi har valgt å bruke data fra Freedom house. De har publisert vurderinger av 195 land og 15 territorium. Eksterne analytikere bruker konsultasjoner med lokale kontakter, nyhetsartikler, Ngo-er, myndigheter og andre kilder for å gjøre vurderingene.

De gir hvert land 0-4 poeng på hver av 10 ulike politiske rettigheter indikatorer, og 15 borgerrettighetsindikatorer. 0 er lavest og 4 høyest. Detaljer om metodikken kan leses her:

<https://freedomhouse.org/reports/freedom-world/freedom-world-research-methodology>

Disse karakterene settes så sammen og landene får status som fri (F), delvis fri (PF) eller ikke fri (NF) etter følgende nøkkel:

Status	Political Rights score							
	0-5*	6-11	12-17	18-23	24-29	30-35	36-40	
Civil Liberties score	53-60	PF	PF	PF	F	F	F	F
	44-52	PF	PF	PF	PF	F	F	F
	35-43	PF	PF	PF	PF	PF	F	F
	26-34	NF	PF	PF	PF	PF	PF	F
	17-25	NF	NF	PF	PF	PF	PF	PF
	8-16	NF	NF	NF	PF	PF	PF	PF
	0-7	NF	NF	NF	NF	PF	PF	PF

Vi har valgt å gå for en skala fra 0-2 der 0= ikke fri, 1=delvis fri og 2=fri. Vi har satt 1 som grenseverdi og leverandører som leverer varer fra land som scorer under dette går videre til egen vurdering.

Anstendige arbeidsforhold

For vurderinger av anstendige arbeidsforhold har vi valgt å bruke International trade union confederation. De er en uavhengig organisasjon som jobber for arbeideres rettigheter og interesser.

De offentliggjør «The global rights index». De gir hvert land en karakter basert på fundamentale rettigheter for arbeidere, organisasjonsfrihet, retten til kollektive forhandlinger og streikerettigheter. Deres metodologi kan det leses mer om her: <https://www.globalrightsindex.org/en/2022/methodology>

Deres system går fra 1-5+ der 1 er den høyeste karakteren og 5+ er den laveste. De har følgende beskrivelse av karakterene:

- 1- Sporadiske brudd på rettigheter
- 2- Gjentatte brudd på rettigheter
- 3- Regelmessige brudd på rettigheter
- 4- Systematiske brudd på rettigheter
- 5- Ikke garanterte rettigheter
- 5+- Ingen garanti for rettigheter på grunn av rettsstatens sammenbrudd

Vi har valgt å sette vår grense på 3. Leverandører som leverer varer fra land som scorer lavere enn dette går videre til egen vurdering.

Miljø

Vi har valgt å bruke Environmental Performance Index. De bruker 40 ytelsesindikatorer fordelt på 11 kategorier til å rangere 180 land innenfor klimaendringer, miljøhelse og økosystemvitalitet. Hvert land får så en score på en skala fra 1-100. Rapporten for 2022 finnes som vedlegg. Mer informasjon finnes på <https://epi.yale.edu/about-epi>.

Vi har valgt å sette en grenseverdi på større eller lik 50. Leverandører som leverer varer fra land som scorer lavere enn dette går videre til egen vurdering.

Antikorrupsjon

Vi har valgt å bruke data fra Transparency international. Det er en uavhengig organisasjon som jobber mot korrupsjon i mer enn 100 land. De publiserer «Corruption perceptions Index». I CPI har 180 land fått en karakter fra 0-100 der 0 er veldig korrupt og 100 er veldig «rent». Verdensgjennomsnitt er 43/100.

Det kan leses mer om denne her: <https://www.transparency.org/en/cpi/2022>.

Vi har valgt å sette en grenseverdi på større eller lik 50. Leverandører som leverer varer fra land som scorer lavere enn dette går videre til egen vurdering.

Vi har valgt disse kildene for de er anerkjente, uavhengige kilder og fordi at de har tallfestede verdier for hvert land. Det gjør det mulig å utføre en objektiv innledende aktsomhetsvurdering.

Resultat

Etter innledende vurdering var det 8 leverandører som hadde varer fra land definert som risikoland innenfor en eller flere kategorier. Dette gjelder da totalt 30 varer som kommer fra land som scorer utenfor grenseverdi innenfor et eller flere områder. Det er så hentet inn videre informasjon om disse produktene og rutiner fra disse bedriftene. 7 av disse er selv rapporteringspliktige i henhold til åpenhetsloven. Det er ikke avdekket negative konsekvenser i den informasjonen som er hentet inn, det er heller ikke avdekket vesentlig risiko for negative konsekvenser. Gjennom 2023 vil det gjøres videre innhenting av informasjon og nye vurderinger.

Drytech har målsetning om faste leverandørmøter med de viktigste leverandørene 2 ganger i året. På disse møtene er åpenhetsloven lagt inn som fast agenda. Dette sikrer kontinuitet i arbeidet, men også en god arena for erfaringsutveksling og bransjesamarbeid. Dette fungerer godt så langt og har gitt et godt utgangspunkt for implementering av metodikk internt. Større leverandører med egen bærekraftsavdelinger har bidratt med egne erfaringer og bistand der det har vært hensiktsmessig.

For å sikre at nye produkter og nye leverandører fanges opp er vurdering lagt til som sjekkpunkt i rutiner for innfasing. Dette for å sikre at vurderinger gjøres før produkter fases inn.

Mål

I perioden 01.01.2023 til 31.12.2023 er det besluttet følgende mål:

Arbeid med informering og forankring internt fortsetter gjennom 2023 for å sikre god forståelse på alle nivå i bedriften. Det vil gjøres videre arbeid med interne retningslinjer, kommunisering av disse og implementering av dette i onboardingprosessen.

Implementering av Suppliers Code of Conduct. Denne skal sette retningslinjer overfor våre leverandører. Denne skal være ferdig utarbeidet og iverksatt. På bakgrunn av dette skal det gjøres vurderinger rundt nåværende leverandører og vi skal se på muligheten/nødvendigheten av å bytte ut produkter som ikke er i henhold til Code of Conduct.

Arbeid med aktsomhetsvurdering av leverandørkjeden fortsetter. Neste steg er å gjøre vurderinger på bransjenivå og å jobbe videre med vurderingene gjort i 2022.

Det skal utarbeides og iverksettes et system for eksterne varslingskanaler og klagemekanismer. Internt er dette ansett som godt ivaretatt i dag med et fungerende avvikssystem med mulighet til å melde inn anonyme avvik ved behov og varslingsrutiner er nedfelt i personalhåndbok. For eksterne varslinger vurderes det ulike løsninger på hjemmesiden. Dette arbeidet skal fullføres i løpet av 2023 og være klart til neste rapportering i 2024.